

เรื่อง ท.....๑๑๗...../๒๕๔๐

รายงานการประชุมคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ

สาขารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

ครั้งที่ 7/2540

วันพุธที่ 27 สิงหาคม 2540

เวลา 15.00 น.

ณ ห้องประชุม 13 ชั้น 2 อาคารเกษมอุทยานิน คณะรัฐศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้มาประชุม

1. ศ.ดร.กระมล ทองธรรมชาติ	ประธานกรรมการ
2. นางจุฑามณี เอี่ยมสุพรรณ	กรรมการ
3. ศ.ดร.สุจิต บุญบงการ	กรรมการ
4. ศ.ดร.อมร รักษาสัตย์	กรรมการ
5. นายอารีย์ วงศ์อารยะ	กรรมการ
6. รศ.ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว	กรรมการและเลขานุการ
7. นางสาวรจิต มหาวิหกานนท์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
8. นายเวชยันต์ เสงส์วนิช	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่สามารถมาประชุม

1. ผศ.ดร.ธเนศวร์ เจริญเมือง	กรรมการ
2. รศ.นรนิติ เศรษฐบุตร	กรรมการ
3. พล.ต.อ.ประชา พรหมนอก	กรรมการ
4. ศ.ดร.ลิขิต ธีรเวคิน	กรรมการ (ติดราชการ)

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. รศ.ดร.โคทม อารียา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รศ.ประทุมพร วิชเรเสถียร	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. นางสาวลัดดาวัลย์ ตันตวิทย์พิทักษ์	มูลนิธิองค์การกลางเพื่อประชาธิปไตย
4. นางสาวสุวรรณี ศิริวรรณหอม	สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

เริ่มประชุมเวลา 15.00 น.

ประธานฯ กล่าวเปิดการประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

1. เรื่องที่ประธานฯ แจ้งต่อที่ประชุม

ประธานฯ แจ้งต่อที่ประชุมว่า จากการประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์วิจัยข้อมูลการเมืองไทย ครั้งที่ 7/2540 เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2540 มีมติให้การสนับสนุนข้อมูลในการวิจัยตามหัวข้อเรื่องทุนอุดหนุนการวิจัย ประเภทกำหนดเรื่องประจำปี 2541 สาขารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

มติ รับทราบ

2. เรื่องรับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ 6/2540

ประธานฯ ขอให้ที่ประชุมพิจารณารายงานการประชุมฯ ครั้งที่ 6/2540 เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540

มติ รับรองรายงานการประชุมโดยไม่แก้ไข

3. เรื่องพิจารณาสืบเนื่อง

3.1 ทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทกำหนดเรื่อง ประจำปี 2541

ประธานฯ แจ้งต่อที่ประชุมว่า จากการประชุมคณะกรรมการสภาวิจัย

แห่งชาติ สาขารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ครั้งที่ 5/2540 เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2540 และครั้งที่ 6/2540 เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 ได้มีมติกำหนดหัวข้อเรื่องโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนอุดหนุนการวิจัย ประเภทกำหนดเรื่อง ประจำปี 2541 สาขารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ พร้อมทั้งรายชื่อนักวิจัยที่มีศักยภาพเหมาะสมในหัวข้อเรื่องโครงการวิจัยจำนวน 7 หัวข้อเรื่อง ดังนี้

1) ความร่วมมือระดับภูมิภาคที่กำลังขยายตัว: เอเชีย เอเซีย ตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียใต้ เอเชียตะวันออกเฉียง

ศ.ดร.ลิจิต ชีรเวคิน รับเป็นผู้ทาบทามนักวิจัย แต่เนื่องจากไม่สามารถเข้าร่วมประชุมในครั้งนี้ได้เพราะติดราชการอื่น จึงได้แจ้งผลการทาบทามนักวิจัยผ่านทางฝ่ายผู้ช่วยเลขานุการให้ทราบว่า ได้ทาบทาม รศ.ดร.สุรชัย ศิริไกร ให้ทำการวิจัยในเรื่องนี้แล้ว ซึ่ง รศ.ดร.สุรชัยฯ ยินดีรับทำการวิจัยและจะได้จัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยให้คณะกรรมการฯ พิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

2) โอกาสในการแสวงหาตลาดการค้าใหม่ของไทยในทวีปยุโรป ตะวันออก เอเชียใต้ แอฟริกา และลาตินอเมริกา

ศ.ดร.กระมลฯ รับเป็นผู้ทาบทามนักวิจัย โดยได้ทาบทาม รศ.ประทุมพร วัชรเสถียร ให้ทำการวิจัยในเรื่องนี้ ซึ่ง รศ.ประทุมพรฯ ยินดีรับทำการวิจัย และได้จัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยเรื่อง "โอกาสในการหาตลาดสินค้าออกแก่ไทยในประเทศรัสเซีย โปแลนด์ สาธารณรัฐเชค และฮังการี" เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณาในวาระต่อไป

3) แนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของคนไทย

หัวข้อเรื่องนี้ยังไม่สามารถหานักวิจัยที่มีศักยภาพเหมาะสมที่จะทำการวิจัยได้

4) บทบาทของราชการบริหารส่วนภูมิภาคในกระบวนการปฏิรูปทางการเมือง

ศ.ดร.ลิจิตฯ ได้แจ้งผ่านฝ่ายผู้ช่วยเลขานุการว่า ได้ทาบทามให้ ศ.ดร.วรเดช จันทรศร ทำการวิจัยเรื่องนี้ และ ศ.ดร.ลิจิตฯ จะเป็น

ผู้วิจัยร่วม โดย ศ.ดร.วรเดชฯ ยินดีรับทำการวิจัย และจะได้จัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยให้คณะกรรมการฯ พิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

5) การศึกษาเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

รศ.นรนิติ เศรษฐบุตร รับเป็นผู้ทาบตามนักวิจัย ซึ่งขณะนี้ได้ทาบตามอาจารย์จากมหาวิทยาลัยนเรศวร และจะได้จัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยให้คณะกรรมการฯ พิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

6) ปรัชญาและแนวความคิดของนักรัฐศาสตร์ไทย
หัวข้อเรื่องนี้ยังไม่สามารถหานักวิจัยที่มีศักยภาพเหมาะสมที่จะทำการวิจัยได้

7) การก่อตั้งสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ฝ่ายผู้ช่วยเลขานุการ ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการฯ ให้ไปทาบตามนักวิจัยคือ รศ.ดร.โกทม อาธิยา และ นางสาวลัดดาวัลย์ ดันติวิทย์พิทักษ์ ให้ทำการวิจัยเรื่องนี้ ซึ่งนักวิจัยทั้ง 2 ท่านดังกล่าวได้รับที่จะทำการวิจัยและได้ร่วมกันจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัย และพร้อมที่จะนำเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณาในวาระต่อไป

จึงขอเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณาสรรหานักวิจัยที่มีศักยภาพเหมาะสมที่จะทำการวิจัยในหัวข้อเรื่องที่ 3) และ 6)

มติ 1. มอบหมายให้ ศ.ดร.สุจิต บุญบงการ สรรหานักวิจัยที่มีศักยภาพเหมาะสมที่จะทำการวิจัยในหัวข้อเรื่องที่ 6) โดยให้ทำเป็น Research Program

2. มอบหมายให้กรรมการฯ ช่วยสรรหานักวิจัยที่มีศักยภาพเหมาะสมที่จะทำการวิจัยในหัวข้อเรื่องที่ 3)

4. เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

4.1 โครงการวิจัยที่เสนอขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทกำหนดเรื่องประจำปี 2541

ประธานฯ แจ้งต่อที่ประชุมว่า สืบเนื่องจากการประชุมในวาระที่ผ่านมา (วาระ 3.1) ได้มีนักวิจัยจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทกำหนดเรื่อง ประจำปี 2541 และนักวิจัยพร้อมที่จะนำเสนอต่อที่ประชุมในครั้งนี้อยู่จำนวน 2 โครงการคือ

1) โครงการวิจัยเรื่อง "โอกาสในการตลาดสินค้าออกแก่ไทยในประเทศรัสเซีย โปแลนด์ สาธารณรัฐเชค และฮังการี" เสนอโดย รศ.ประทุมพร วัชรเสถียร คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี (มกราคม - ธันวาคม 2541) งบประมาณที่เสนอขอ 500,000 บาท

2) โครงการวิจัยเรื่อง "การจัดตั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ" เสนอโดย รศ.ดร.โคทม อารียา สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาชนบท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี (มกราคม - ธันวาคม 2541) งบประมาณที่เสนอขอ 1,500,000 บาท

จึงขอเรียนเชิญ รศ.ประทุมพรฯ และ รศ.ดร.โคทมฯ กล่าวสรุปสาระสำคัญของข้อเสนอโครงการวิจัยดังกล่าว ตามลำดับ เพื่อที่ประชุมจะได้พิจารณาต่อไป

รศ.ประทุมพรฯ กล่าวสรุปสาระสำคัญของโครงการวิจัยที่ 1) และ รศ.ดร.โคทมฯ กล่าวสรุปสาระสำคัญของโครงการวิจัยที่ 2) โดยหัวข้อที่กล่าวสรุปมีดังนี้

- ความสำคัญและที่มาของการวิจัย
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย
- ระเบียบวิธีวิจัย
- ขอบเขตของการวิจัย
- สถานที่เก็บข้อมูล

มติ 1. โครงการวิจัยที่ 1)

1.1 สนับสนุนให้ทำการวิจัยได้ โดยมีข้อเสนอแนะให้เก็บข้อมูลเพิ่มเติมที่ศูนย์เอกสารยุโรปตะวันออกเฉียงขององค์การการค้าโลก (World Trade

Organization) และคณะผู้แทนไทยประจำที่องค์การค่าโลก

1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการวิจัย
ทางวิชาการ ประกอบด้วย

1) ศ.ดร.กระมล ทองธรรมชาติ	ประธานคณะกรรมการ
2) ศ.ดร.ลิขิต ธีรเวคิน	ผู้ทำงาน
3) เจ้าหน้าที่สำนักงานฯ	เลขานุการ

2. โครงการวิจัยที่ 2)

2.1 สนับสนุนให้ทำการวิจัยได้ โดยให้ปรับปรุงวัตถุประสงค์
ของโครงการ ดังนี้

1) ศึกษาแนวคิด บทบาทหน้าที่ โครงสร้างองค์กร
สำนักงาน การจัดการกระบวนการดำเนินงานและบทเรียนจากการทำงานของคณะ
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในต่างประเทศ เช่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อินเดีย
ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย เนปาล แคนาดา แอฟริกาใต้ เป็นต้น ตลอดจนศึกษาข้อเสนอ
แนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน องค์การสหประชาชาติในเรื่องนี้

2) ศึกษาอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติ เพื่อให้ทราบถึงการแบ่งบทบาทหน้าที่และความสัมพันธ์กับหน่วยงานของรัฐ
และเอกชนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ในแต่ละด้าน

3) สรุปและเสนอแนะในเรื่องแนวคิด บทบาทหน้าที่
โครงสร้างองค์กร สำนักงาน การบริหารจัดการ บุคคลากร กระบวนการดำเนินงาน
ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่จะจัดตั้งขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ
ตลอดจนความสัมพันธ์กับองค์กรอื่น ๆ ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนทั้งในประเทศ
และต่างประเทศ

2.2 แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการวิจัยทาง
วิชาการ ประกอบด้วย

1) ศ.ดร.กระมล ทองธรรมชาติ	ประธานคณะกรรมการ
2) ศ.ดร.อมร รัชชสัทย์	ผู้ทำงาน
3) เจ้าหน้าที่สำนักงานฯ	เลขานุการ

4.2 โครงการวิจัยที่เสนอขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทเร่งด่วน ประจำปี 2540

1) โครงการวิจัยเรื่อง "การก่อตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้ง"
 ประธานฯ แจ้งต่อที่ประชุมว่า จากการประชุมคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ครั้งที่ 6/2540 เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 มีมติมอบหมายให้ ศ.ดร.อมร รักษาสัตย์ จัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยเรื่อง "การก่อตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้ง" เพื่อเสนอขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทเร่งด่วน ประจำปี 2540 สาขารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
 บัดนี้ ศ.ดร.อมรฯ ได้จัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยเรื่องดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยใช้เวลาทำการวิจัย 3 เดือน (15 กันยายน - 15 ธันวาคม 2540) งบประมาณที่เสนอขอ 1,638,600 บาท

จึงขอเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณาให้การสนับสนุนต่อไป

มติ สนับสนุน และมอบหมายให้ ศ.ดร.กระมล ทองธรรมชาติ เป็นหัวหน้าโครงการแทน ทั้งนี้เนื่องจาก ศ.ดร.อมร รักษาสัตย์ ได้รับเป็นหัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง "เสถียรภาพ ประสิทธิภาพ และความรับผิดชอบของรัฐบาลจากการเลือกตั้งระหว่าง พ.ศ. 2531 - 2540 : วิเคราะห์เชิงปริมาณ" ซึ่งมีบางช่วงเวลาทำการวิจัยซ้ำซ้อนกัน

2. โครงการวิจัยเรื่อง "เสถียรภาพ ประสิทธิภาพ และความรับผิดชอบของรัฐบาลจากการเลือกตั้งระหว่าง พ.ศ. 2531 - 2540 : วิเคราะห์เชิงปริมาณ"

ประธานฯ แจ้งต่อที่ประชุมว่า ศ.ดร.อมร รักษาสัตย์ ได้จัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทเร่งด่วน ประจำปี 2540 สาขารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ เรื่อง "เสถียรภาพ ประสิทธิภาพ และความรับผิดชอบของรัฐบาลจากการเลือกตั้งระหว่าง พ.ศ. 2531 - 2540 : วิเคราะห์เชิงปริมาณ" ระยะเวลาทำการวิจัย 3 เดือน (1 กันยายน - 30 พฤศจิกายน 2540) งบประมาณที่เสนอขอ 120,000 บาท

จึงขอเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณาให้การสนับสนุนต่อไป
มติ   สนับสนุน

4.3 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับร่าง "จรรยาบรรณนักวิจัย"

ประธานฯ แจ้งต่อที่ประชุมว่า สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ได้แจ้งมติคณะกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 7/2540 เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2540 โดยขอให้คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาวิชาการต่าง ๆ พิจารณาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับร่าง "จรรยาบรรณนักวิจัย" ของคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา เพื่อสาขาสังคมวิทยาจะได้รวบรวมและปรับปรุงเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่ง ภายในวันที่ 30 กันยายน 2540

จึงขอเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

มติ   เห็นควรปรับปรุงเพิ่มเติมร่าง "จรรยาบรรณนักวิจัย" ดังนี้

1. ปรับปรุงข้อที่ 1 และ 2 จากคำว่า "พึง" เป็น "ต้อง"
2. เพิ่มเติมข้อความในข้อที่ 5 บรรทัดสุดท้าย จาก นักวิจัยจะต้องมีอิสระทางความคิด เป็น นักวิจัยจะต้องรับงานวิจัยที่มีอิสระทางความคิด
3. ข้อที่ 7 ซ้ำซ้อนกับข้อที่ 2

5. เรื่องเสนอเพื่อทราบ

5.1 การให้ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อแก้ไขปรับปรุงระเบียบเกี่ยวกับการอนุญาตให้นักวิจัยชาวต่างประเทศเข้ามาทำการวิจัยในประเทศไทย

ประธานฯ แจ้งต่อที่ประชุมว่า สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มีความประสงค์จะปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการอนุญาตให้นักวิจัยชาวต่างประเทศเข้ามาทำการวิจัยในประเทศไทยให้เหมาะสมต่อการส่งเสริมความร่วมมือด้านการวิจัยกับสถาบันการวิจัยและนักวิจัยต่างประเทศในภาวะการณปัจจุบัน จึงเห็นควรรให้มีการศึกษา วิเคราะห์ กฎ ระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว สำนักงานฯ จึงขอเชิญผู้สนใจเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อแก้ไขปรับปรุง

ระเบียบฯ ตั้งแต่บัดนี้จนถึงวันที่ 15 กันยายน 2540 ดังรายละเอียดในสำเนาประกาศ
ที่กรรมการฯ ได้รับมอบแล้ว

จึงขอเสนอเพื่อโปรดทราบและกรุณาแจ้งให้ผู้สนใจทราบด้วย

มติ รับทราบ

ต่อจากนั้นที่ประชุมกำหนดการประชุมสาขา ครั้งที่ 8/2540 ในวันพุธ
ที่ 24 กันยายน 2540 เวลา 15.00 น. ณ ห้องประชุม 13 ชั้น 2 อาคารเกษมอุท-
ยานิน คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลังจากดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระต่าง ๆ แล้ว ประธานฯ
กล่าวขอบคุณและปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา 16.30 น.

นายเวชยันต์ เสงสุวนิช
น.ส.สุวรรณี ศิริวรรณหอม
ผู้จกรายงานการประชุม

นางสาวรจิต มหาวิทกานนท์
ผู้ตรวจรายงานการประชุม